

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ” - БЛАГОЕВГРАД

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Милена Кирилова Филипова, катедра „Мениджмънт и маркетинг“, ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград, член на научно жури в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“, по научната специалност „Икономика и управление” (Управление) в професионално направление 3.7. Администрация и управление, обявен от Югозападен университет „Неофит Рилски“- Благоевград в ДВ бр. 57 от 14.07.2017 г.

Становището е изготвено съгласно Заповед № 1781/31.08.2018 г. на Ректора на ЮЗУ "Неофит Рилски" - Благоевград и Решение на първо заседание на научното жури от 19.09.2017 г. Съдържанието му е съобразено с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ) и Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ "Неофит Рилски".

В обявеният конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научната специалност „Икономика и управление” (Управление) в професионално направление 3.7. Администрация и управление е представил необходимите документи само един кандидат – гл. ас. д-р Мариана Николова Ушева. Кандидатката за заемане на академичната длъжност „доцент“ е преподавател на основен трудов договор в катедра „Мениджмънт и маркетинг“ на Стопанския факултет при ЮЗУ „Неофит Рилски“ – гр. Благоевград.

I. Обобщени данни за дейността и научната продукция на кандидата

Общи данни за кандидата

Гл. д-р Мариана Ушева има дългогодишен преподавателски и научно-изследователски опит. Тя притежава образователната и научна степен „доктор“ от 1993 г. Нейната преподавателска кариера започва през 1993 г. в ЮЗУ „Неофит Рилски“ като хоноруван преподавател, а от 2009 г. е на основен трудов договор. Отговорник е по качеството на катедра „Мениджмънт и маркетинг“ и одитор към Отдел „Оценяване и поддържане на качеството“ на ЮЗУ „Н. Рилски“. Участва в подготовката и

осъществяването на дейностите по осигуряване изпълнението на коригиращите действия след плановите одити на Стопанския факултет. Гл. д-р Мариана Ушева участва в организацията и осъществяването като обучител на семинари по проблематиката на качеството. Взема участие в разработването на доклади за акредитиране и за следакредитационен контрол на специалности в ОКС „Бакалавър”, ОКС „Магистър” и ОКС „Доктор” в професионално направление 3.7. Администрация и управление и в професионално направление 3.8. Икономика.

Преподавателска дейност и работа със студенти

Преподавателската дейност на гл. д-р Мариана Ушева включва провеждането на лекционни и семинарни курсове по: „Психология на управлението”; „Управленски бизнес етикет”; „Управление на таланта”; „Поведение на потребителя”; „Дистрибуционна политика”; „Управление на продажбите и бизнес логистика”; „Управленски умения”; „Основи на управлението”; „Планиране и прогнозиране”; „Бизнес планиране и контрол”. Учебният процес по водените от нея лекционни курсове е обезпечен с разработени учебни програми, учебници и учебни помагала

Работата на гл. д-р Мариана Ушева със студентите се изразява в научно ръководство и рецензиране на дипломни работи, ръководство и организиране на студентска научно-изследователска дейност, както и подготовка на студенти за международни конференции и олимпиади в Русия. Тя е научен ръководител и на един докторант.

Научно-изследователска работа

Гл. д-р М. Ушева има участие в редица научни проекти, включително два международни по програми на ЕС, един национален и девет университетски проекта. Тя е провела редица емпирични изследвания, резултатите от които са представени в научните ѝ разработки.

Експертен опит

Гл. д-р М. Ушева членува в редица творчески и професионални организации като Общество “Знание”, Съюз на учените в България и е нещатен експерт по Управленска психология към Българската камара по образование, наука и култура. Тя е член на Управителния съвет на българо-холандско дружество за приятелство, член на Руската академия по естествени науки (секция „Икономически науки”), член на

Организационен комитет за научни проекти към Института за кадрово развитие и мениджмънт и на Научно-образователния център по изучаване и проектиране на професионални компетенции към Уралския държавен педагогически университет, гр. Екатеринбург, Русия.

Гл. д-р М. Ушева е член на Редакционната научна колегия на списание „Предприемачество“, член е на Редакционната колегия на рецензираните научни списания „International journal of applied and fundamental research“, „Современные проблемы науки и образования“ и „Педагогическое образование в России“. Тя е позната в нашите и в международни научни среди, което се потвърждава от множеството получени международни научни награди. През 2011 г. е осъществила специализация в областта на управлението към Института за кадрово развитие и мениджмънт при Уралския държавен педагогически университет. Участва в редица краткосрочни курсове за повишаване на квалификацията.

Научна продукция

Кандидатката в конкурса гл. д-р Мариана Ушева е представила за участие в конкурса 55 публикации с общо 2292 броя страници. От представените трудове 28 са публикувани в чужбина. Значителна част от публикациите (46 бр.) са самостоятелни – включващи 3 монографии, 36 статии, 3 доклада, 3 учебници и 1 учебно ръководство.

Разпределението на публикациите, с които кандидатката участва в конкурса, по вид и обем е следното:

№	Вид на публикацията	авторство		Език на публ.			Брой публ.	Брой стр.
		Самост.	В съавтор.	Бълг.	Рус.	Англ.		
1.	Монографии	3	4	3	4	-	7	1044
2.	Студии	-	1	1	-	-	1	24
3.	Статии	36	3	17	17	5	39	291
4.	Доклади	3	-	1	2	-	3	21
5.	Учебници	3	1	4	-	-	4	800
6.	Учебно ръководство	1	-	1	-	-	1	112
	Общо	46	9	27	23	5	55	2292

Тематичната насоченост на представените трудове съответства на тематичното направление на конкурса. Представената научна продукция е достатъчна по обем и вид за участие в конкурса.

Цитирания

Представена е справка с цитирания (общо 39), от която е видно, че трудовете на гл. ас. д-р Мариана Ушева са познати на научната общност. 24 от цитиранията са в международни източници, а 15 в български.

Публикационните изяви на гл. ас. д-р Мариана Ушева - учебници, монографии и научни статии – самостоятелни и в съавторство, участието в научноизследователски проекти, научните разработки – внедрени в практиката, лекционните курсове, редакционната и др. дейност, я определят като специалист с богати научни интереси и висока икономическа култура.

II. Оценка на научните и практическите резултати и приноси

Основно място между публикациите по темата на конкурса заемат монографичните трудове „Позитивно лидерство“ (№1), „Управление на таланта“ (№2) и „Мърчандайзинг – управление на поведението на потребителя и купувача“ (№3). Характеризирането на научните трудове от методологическа и съдържателна гледна точка показва следното:

1. Анализът на оценяваните трудове разкрива високо теоретично равнище и задълбоченост на изследванията и изводите на кандидатката, постигнати чрез прилагане на подходяща методология, включваща изследователски подходи и инструментариум, съобразени със спецификата на разглежданите проблеми.

2. Реализираните резултати се дължат не само на направените обобщения и систематизиране на съществуващите теоретични постановки, но и на анализите и изводите на базата на проведените от кандидатката емпирични проучвания, разкриващи състоянието на разглежданите проблеми в конкретната практика. С това нараства теоретичната и приложната значимост на направените изводи и препоръки.

Най-общо може да се посочи, че научната продукция по своето съдържание съответства на профила на обявения конкурс. Предимство на предоставените за оценка научни разработки е, че те представят резултати от емпирични изследвания, осъществени от гл. ас. д-р М. Ушева. Благодарение на този изследователски подход тя разглежда теоретичните постановки в тясна връзка с практическите проблеми и предлага решения. Този подход предлага възможност за изявяване на критичния поглед

върху разглежданите въпроси и разкрива научно-изследователските качества на кандидатката.

Научни приноси

Научните приноси на кандидатката може да се оформят в следните направления: научно - теоретични приноси и научно - приложни приноси. В първото направление се открояват:

- Установени са характерни черти на екипната работа, специфичните роли и позиции на отделните членове на екипа, ролята на комуникацията и сътрудничеството, креативността и социалната отговорност на бизнеса в съвременното управление.

- На базата на изследване на различни съвременни тенденции и основни методи за управление в кадровия мениджмънт са предложени ефективни стратегии за управление, включващи оптимизиране на основните управленски функции: планиране, организиране, координиране, контрол и мотивиране.

- Изследвани са теоретичните и практико-приложни аспекти на концепцията «Управление на таланта». Анализирани са постановки и виждания за личността в управлението, за психодинамиката ѝ, за външните статично-динамични особености.

- Разработени са теоретични и практически въпроси на състоянието и развитието и са изследвани тенденции на управлението на потребителското поведение. Поставен е акцент върху ролята и значението на управленеца в областта на продажбите и мърчандайзинга, спецификата и проблемите, с които може да се сблъска, както и пътищата за разрешаването им.

- Изведени и систематизирани са теоретичните виждания за лидерството и в частност, Позитивното лидерство. Разгледани са особено актуалните проблеми на ефективното управление и лидерството.

В научните разработки на автора може да се открие висок дял на приносите с научно - приложен характер. Те са формирани на базата на използване на богат емпиричен материал преди всичко от собствени изследвания на автора. Между тях могат да се открият някои по-важни, както следва:

- Разработен е алгоритъм за оценка на дейността на лидера и са определени параметрите на модела на позитивното лидерство и различията в стила на общуване.

➤ Направено е изследване на позитивното лидерство и неговото влияние върху служителите в общинска администрация като мениджърска практика. Представена е апробираната в практиката концепция за управление на екип в стила на Позитивното лидерство. Намерено е мястото на Позитивното лидерство в системата на съвременните отношения в работната среда

➤ На базата на сравнителен анализ на различни аспекти на управлението на човешките ресурси в България и Русия са изведени конкретни препоръки на база характерните особености на всяка от страните

➤ Предложени са конкретни препоръки към изграждането и реализирането на съвременния управленец, включително чрез възможностите на предприемаческата култура и бизнес етикета.

Формулираните от гл. ас. д-р Мариана Ушева научни приноси отразяват съдържанието на разглежданите научни трудове. С направените обобщения, систематизация и критична оценка на научните постановки представената за оценка научна продукция способства за допълване и обогатяване на теоретичното и практическото знание в изследваните области. Приносите са публично достояние посредством публикациите в авторитетни издания у нас и в чужбина.

Запознаването с трудовете на кандидата разкрива, че известното преповтаряне (№39 и №45) в съдържателен аспект се дължи на първичното представяне на публикуваните след това монографии. Като цяло текстовете на кандидатката са оригинални изследвания на автора, успешно съчетаващи теоретичните и приложните аспекти. Тяхната значимост се дължи на изучаването и поставянето на преден план на реални проблеми със съществено значение.

III.Бележки и препоръки

При рецензирането на представените научни трудове на кандидата по конкурса за „доцент“ не бяха открити принципни и съществени неточности и грешки. В този смисъл, приемам представените трудове като резултат от ползотворна изследователска и преподавателска дейност, в която има безспорни положителни аспекти. Извеждането на отделни пропуски по-скоро би потвърдило общото положително впечатление. Ето защо бих искала да предложа следните препоръки за бъдещата работа на гл. ас. д-р Мариана Ушева:

- С оглед по - убедително представяне на резултатите от емпиричните изследвания е препоръчително в бъдеще да се разширява обхвата на изследваните обекти, за да може да се постигне по - добра база за сравнение.

- Да насочи своите усилия към подпомагане на преподавателската и научно-изследователската дейност на младите преподавателски кадри в катедра „Мениджмънт и маркетинг“.

IV. Заключение

Анализът на научната и преподавателската дейност на гл. ас. д-р Мариана Ушева показва, че тя притежава изключително добра подготовка като преподавател и изследовател в изучаваните от нея области и се очертава като учен с високи изследователски качества. Имайки предвид количествените и качествените характеристики на представената научна продукция, безспорните ѝ научни приноси и качествата на кандидатката, считам, че нейната кандидатура отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“.

На тази основа оценявам положително кандидатурата на гл. ас. д-р Мариана Николова Ушева и предлагам на Научното жури тя да бъде избрана на академичната длъжност „доцент“ в Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград в професионално направление 3.7. Администрация и управление, по научна специалност „Икономика и управление“ (Управление).

06.10.2017 г.

Изготвил становището:

(доц. д-р М. Филипова)